

تبریز همچنان شهر سالم و زیباست!

یکی از آرزوهای دیرینه هر شهروند تبریزی و به خصوص مسئولان بلند پایه استان آذربایجان شرقی، مبدل شدن شهر تبریز به قطب شهر سالم، زیبا و شهروند سالم است.

یکی از آرزوهای دیرینه هر شهروند تبریزی و به خصوص مسئولان بلند پایه استان آذربایجان شرقی، مبدل شدن شهر تبریز به قطب شهر سالم، زیبا و شهروند سالم است.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، شهر اولین‌ها، در گذشته و امروز در بسیاری از عرصه‌ها به عنوان الگویی برای توسعه و عمران و به ویژه نماد شهری زیبا برای سایر کلانشهرها بوده و هست و بر همین اساس برای عینیت و مشروعیت بخشیدن به این مباحث، کافی است که نگاهی هرچند گذرا به تحقیق و ارزیابی اخیر سازمان ملل متحد، در مورد توسعه یافته‌ترین و زیباترین شهر ایران داشته باشیم.

بدین‌سان با این وصف، بر اساس نتایج این تحقیق که در سال 1391 درباره وضعیت شهرهای جهان از سوی سازمان ملل متحد انجام و در مجله الکترونیکی این سازمان هم منتشر شد، کلان‌شهر تبریز به عنوان زیباترین و توسعه یافته‌ترین شهر ایران اسلامی انتخاب و معرفی شد.

نتایج این تحقیق در حالی حکایت از پیشگامی تبریز، شهر اولین‌های ایران از نظر کسب شاخص‌های مورد نظر در این حوزه را دارد که شهرهای دیگر ایران نظیر تهران، اصفهان، مشهد، شیراز، قم، ارومیه در رده‌های بعدی قرار دارند و تبریز گوی سبقت را از این شهرها ربوده است، که عواملی چون وجود ساختمان‌های مدرن و زیبای فراوان، خطوط هوایی پیشرفته، طبیعت زیبا و بکر، غذاهای لذیذ، مساجد زیبا، ابنیه‌های تاریخی و... در کسب این رتبه موثر بوده است.

* تبریز چشم و چراغ شهرهای ایران

همان‌طور که گفته شد، شهرت دیرینه تبریز به خاطر پرچمداری و پیشتازی در شهر زیبا و سالم و به خصوص به عنوان زیباترین و توسعه یافته‌ترین شهر ایران بوده است. بنابراین، با این ویژگی‌ها و ظرفیت‌هایی که امروز در شهر اولین‌ها هست، به طور یقین مشخص می‌شود، تحقق آرمان «تبریز شهری توسعه یافته، سالم و زیبا» برای سالیان متوالی و برای همیشه هم دور از دسترس نباشد و در بین شهرهای ایران شهر تبریز، به عنوان اولین شهر زیبا و سالم در منطقه و جهان لقب بگیرد.

با این وجود، اخیراً یکی از مدیران شهری آذربایجان شرقی با انتقاد از وضعیت شهر تبریز گفته که تبریز زیبا نیست و باید منظر شهری عوض شود. همان‌طور که گفته شد، به نظر می‌آید با این دیدگاه و یا ادامه این وضعیت، شهرت دیرینه شهر اولین‌ها به عنوان شهر زیباترین و توسعه یافته‌ترین شهر ایران اسلامی زیرسؤال رفته است، و این مسئله نیز از سوی رسانه‌ها، مردم و به خصوص از سوی مسئولان خبرساز شده است.

به هر حال آنچه در این زمینه مهم به نظر می‌رسد، اینکه یکی از آرزوهای دیرینه هر شهروند تبریزی و به خصوص مسئولان بلندپایه استان آذربایجان شرقی، تبدیل شهر تبریز به قطب شهر سالم، زیبا و شهروند سالم است. البته این نکته را نیز نباید از نظر دور داشت و آن اینکه، شهروندان شهر تبریز، و به ویژه مسئولان استان و دست‌اندرکاران مدیریت حوزه شهری؛ با تلاش شبانه‌روزی، مدیریت جهادی و همدلی در سال‌های اخیر گام‌های موثری را برای پاکیزگی، زیبایی و توسعه همه جانبه این شهر برداشته‌اند.

* تبریز، در تب و تاب زیبایی

نکته قابل تأمل دیگر اینکه، دست‌اندرکاران، مسئولان و مدیران شهری باید ضمن توجه به زیرساخت‌های لازم یک شهر و یا منطقه باید با مشارکت یکدیگر و همدلی به بهترین نحو از ظرفیت‌های موجود آن استفاده کرده و آنها را به قابلیت‌های اجرایی برای رفاه، آرامش، امنیت، نشاط و شادابی مردم آن منطقه و شهر به کار گیرند.

ناگفته نماند، در این مقطع از زمان، به خصوص بعد از انقلاب صنعتی و در شرایط امروزی مهمترین مساله در کلانشهرهای بزرگ جهان، رشد شتابان زندگی شهری و ایجاد مشکلات فراوان برای شهروندان آن است. از این رو به موازات رشد شهرها و پیامدهای ناگوار بر خاسته از آن؛ برنامه‌ریزی، مدیریت سالم شهری و به خصوص سلامت شهرها را با چالش‌های جدی مواجه

کرده است.

بدین‌سان فعالان حوزه شهری؛ ایجاد زاغه‌ها و مسکن‌های غیرقانونی، سیستم حمل و نقل ناکافی، بیگانگی شهروندان از همدیگر، افزایش فقر در شهرها، دسترسی ناکافی به مسکن و خدمات اصلی شهری، نارسایی امکانات اصلی شهری و غیره را از جمله مشکلات کلانشهری دنیا بیان می‌کنند که در این زمینه کلانشهرهای ایران نیز با این چالش‌ها بیگانه نبوده است.

حال از منظر متخصصان حوزه شهری؛ شهر زیبا شهری است که در آن شهر؛ آلودگی هوا وجود نداشته و از جریان هوای سالم برخوردار باشد و امکان دفع بهداشتی فاضلاب و زباله تولید شده در محل وجود داشته، و در همین زمینه نیز بر داشتن رودخانه روان و سالم و به ویژه ترافیک روان و منطبق بر امکانات موجود، عدم آلودگی‌های زیست محیطی، آلودگی‌های صوتی و بصری و تنش‌های شهری و شهری امن تاکید فراوانی شده که در این زمینه هم برای حل مشکلات موجود نقش مردم و مشارکت شهروندان تعیین کننده بیان شده است.

* تبریز فراتر از انتظار

حال آنچه در این زمینه اهمیت دارد اینکه، شهر تبریز یکی از قدیمی‌ترین شهرهای ایران، بزرگ‌ترین شهر منطقه شمال‌غرب و مرکز استان آذربایجان شرقی از دیرباز برای اهل سیاحت و تجارت در اقصی نقاط جهان نام آشنایی بوده و در گذشته و امروز در بسیاری از عرصه‌ها جزو شهر اولین‌های ایران بوده و هست، و در واقع این قابلیت و ظرفیت در بین مسئولان و به ویژه شهروندان تبریزی است که اگر بخواهند، در حل مشکلات شهری و به خصوص در جلوگیری و پیشگیری از معضلات و آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی در خط مقدم سایر شهرهای ایران قرار گیرند که نمود بارز آن «تبریز شهر بدون گدا» است.

از سوی دیگر، حال این پرسش مطرح می‌شود که تبریز، شهر اولین‌ها چگونه می‌خواهد، خود را به عنوان پیش‌تاز «شهر توسعه یافته، سالم و زیبا» در بین شهرهای ایران مطرح سازد. آیا در این زمینه زیرساخت‌های لازم و امکانات زیربنایی برای شهر اولین‌ها فراهم شده و یا باید منتظر این زیرساخت‌ها شد، که قریب به یقین در روزهای نه چندان دور می‌توان آن را در قاب آینده تبریز مشاهده کرد.

نگارنده: موسی کاظم‌زاده